ผลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง การเปรียบเทียบทางสังคม และผลป้อนกลับ ต่อการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง

นางสาววันวิสาข์ ฤกษ์ทวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF NARCISSISM, SOCIAL COMPARISON, AND FEEDBACK ON SELF-ENHANCEMENT

Miss Wanwisa Roektawee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Social Psychology
Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2006
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง การเปรียบเทียบทางสังคม
	และผลป้อนกลับ ต่อการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง
โดย	นางสาววันวิสาข์ ฤกษ์ทวี
สาชาวิชา	จิตวิทยาสังคม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คัคนางค์ มณีศรี
คณะจิตวิทยา จุ	ฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรเ	โริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศา	สตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)
คณะกรรมการสอบวิทยา	านิพนธ์
	มีวาพร ประธานกรรมการ
(รองศา	สตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ)
	พาวาร ย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยค	ฯาสตราจารย์ ดร.คัคนางค์ มณีศรี)
	() ร _{ุร} า (ว ว) กรรมการ ย์ จรุงกุล บูรพวงศ์)

วันวิสาข์ ฤกษ์ทวี: ผลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง การเปรียบเทียบทางสังคมและ ผลป้อนกลับ ต่อการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง (EFFECTS OF NARCISSISM, SOCIAL COMPARISON, AND FEEDBACK ON SELF-ENHANCEMENT) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. คัคนางค์ มณีศรี, 90 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของบุคลิกภาพแบบหลงตนเอง การ เปรียบเทียบทางสังคมและผลป้อนกลับว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ต่อการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง ศึกษาในนิสิตนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 578 คน ทำแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวนครึ่งหนึ่งทำงานเป็นคู่ (เงื่อนไขเปรียบเทียบ) และอีกครึ่งหนึ่งทำงานเดี่ยว (เงื่อนไขไม่เปรียบเทียบ) จากนั้นให้ทำมาตรวัดความหลงตนเอง อีก 1-2 สัปดาห์ต่อมาผู้ร่วมการทดลองได้รับผลป้อนผลับลวงว่า งานที่ทำประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวโดยการสุ่ม และให้ประเมินระดับการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง

ผลการวิจัย พบว่า

- 1. บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองไม่มีปฏิสัมพันธ์กับการเปรียบเทียบ
- 2. บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่ำมีการเพิ่มคุณค่าให้ตนเองทั้งในสถานการณ์ที่ไม่เกิด การเปรียบเทียบและสถานการณ์ที่เกิดการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 3. บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงมีการเพิ่มคุณค่าให้ตนเองทั้งในสถานการณ์ที่เกิดการ เปรียบเทียบและไม่เกิดการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 4. บุคลิกภาพแบบหลงตนเองมีปฏิสัมพันธ์กับผลป้อนกลับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001
- 5. บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองต่ำเมื่อได้รับผลป้อนกลับทางบวกมีการเพิ่มคุณค่าให้ ตนเองสูงกว่าเมื่อได้รับผลป้อนกลับทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และบุคคลที่มีบุคลิกภาพ แบบหลงตนเองสูงมีการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง เมื่อได้รับผลป้อนกลับทางลบสูงกว่าผลป้อนกลับทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 6. บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบหลงตนเองสูงมีการเพิ่มคุณค่าให้ตนเองสูงกว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพ แบบหลงตนเองต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม	ลายมือชื่อนิสิต	วันวิสาท์	ฤกษ์หวื่	0.1.5	
ปีการศึกษา2549	ลายมือชื่ออาจารย์	ที่ปรึกษา	whole	NOUS	

4778149638: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORD: NARCISSISM / FEEDBACK / SOCIAL COMPARISON/SELF-ENHANCEMENT
WANWISA ROEKTAWEE: EFFECTS OF NARCISSISM, SOCIAL COMPARISON,
AND FEEDBACK ON SELF-ENHANCEMENT THESIS ADVISOR: ASST. PROF.
KAKANANG MANEESRI, Ph. D., 92 pp.

The purpose of this study was to examine the influence of narcissistic personality, social comparison, and success or failure feedback on self-enhancement. Five hundred and seventy-eight undergraduate students were asked to work on the analytical ability test, half in pairs (comparative condition) and the other half individually (noncomparative condition). They then complete the measure of narcissism. One to two weeks later, participants received bogus test result in which success or failure feedback was randomly given and their self-enhancement was assessed.

Results show that:

- 1. There is no interaction between narcissism and comparative situation.
- 2. There is no significant difference in self-enhancement of low narcissists between comparative and noncomparative situations.
- 3. There is no significant difference in self-enhancement of high narcissists between comparative and noncomparative situations.
- 4. There is a significant interaction between narcissism and feedback (p < .001).
- 5. Low narcissists self-enhance after receiving positive feedback more than receiving negative feedback (p < .01), whereas high narcissists self-enhance more after receiving negative feedback (p < .05).
- High narcissists self-enhance to a greater extent than do low narcissists (ρ < .001).

Field of study Social	PsychologyStudent	t's signature	Wanwisa	Rocktowee	 .
Academic year2006	SAdviso	r's signature	Kahre	· Herri	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาและความเอาใจใส่ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัคนางค์ มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งคอยช่วยเหลือ ให้ คำแนะนำ ให้ความรู้ และคอยตรวจสอบแก้ไขงานของผู้วิจัยด้วยความเต็มใจ ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่คอยดูแลผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ ประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ และอาจารย์จรุงกุล บูรพวงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยส่งมอบความรู้
ทางด้านจิตวิทยาแก่ผู้วิจัยจนสามารถนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จ และให้ความ
กรุณาตลอดเวลาของการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่
ได้สอนวิชาสถิติแก่ผู้วิจัยและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และความเมตตาแก่ผู้วิจัยตลอด ระยะเวลาที่ได้ศึกษาที่คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กราบขอบพระคุณผศ.สุเทพ ลิ่มอรุณ รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบุรี อาจารย์มานี ลิ่มอรุณ อาจารย์ ดร.วรรณี เจตจำนงนุช อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์พิทักษ์ศักดิ์ ทิศาภาคย์ อาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต อาจารย์คณะจิตวิทยาทุกท่าน ที่ให้ทั้งความเมตตาและความกรุณาในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณผู้ร่วมการวิจัยทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนได้ข้อมูลอันเป็น ประโยชน์ยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน โดยเฉพาะคุณมนฤดี สายสิงห์ คุณธิตนาถ ลิ่มอรุณ ที่คอยให้
ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างดีเสมอมา ขอบคุณ คุณนิภาพร รุจิพิพัฒน์กุล ที่ได้ร่วมกัน
ช่วยพัฒนาเครื่องมืออันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย ขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่คอยเป็นทั้ง
กำลังใจและสละเวลาช่วยเหลือตลอดมา ขอบคุณเพื่อนพี่น้อง สาขาวิชาจิตวิทยาสังคมและผู้ที่
ไม่ได้เอ่ยนามทุกคน ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลด้วยความเต็มใจ ขอขอบคุณทุก
ท่าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณตาสถิตย์ ชนะซัย คุณแม่เครือวัลย์ ทรงกลด คุณพ่อวิชาญ ฤกษ์ทวี ที่ให้ความรักและคอยให้การสนับสนุนทางด้านกำลังใจเสมอมา ขอกราบ ขอบพระคุณ คุณย่า คุณป้า คุณน้า และทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมีทั้ง แรงกายและพลังใจในการศึกษาและทำงานวิจัยจนสามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษา	ทย	
บทคัดย่อภาษา	อังกฤษ	٩
กิตติกรรมประก	7A	น
สารบัญ		ข
สารบัญตาราง		ม
สารบัญภาพ		
919090 1 9190910		1
ו אוועו ו ווועוג.	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
	แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	
	ขอบเขตของการวิจัย	
	สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย	
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	30
บทที่ 2 วิลีดำเ	นินการวิจัย	31
	รูปแบบการวิจัย	
	กลุ่มตัวอย่าง	
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
	วิธีดำเนินการวิจัย	
	การวิเคราะห์ข้อมูล	
บทที่ 3 ผลการ	วิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 4 อภิปรา	ายผลการวิจัย	56
าเทที่ 5 สราไม่ส	งการวิจัยและข้อเสนอแนะ	63

ายการอ้างชิง
าคผนวก75
ภาคผนวก ก76
ภาคผนวก ฃ77
ภาคผนวก ค81
ภาคผนวก ง83
ภาคผนวก จ85
ภาคผนวก ฉ88
ไระวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์90

สารบัญตาราง

ตารางที	หน้า
1	จำนวนข้อกระทงในการพัฒนามาตรวัดความหลงตนเองจำแนกตามองค์ประกอบ34
2	จำนวนข้อกระทงรายด้านของมาตรวัดความหลงตนเองในการวิเคราะห์ องค์ประกอบทั้ง 2 ครั้ง
3	จำนวนข้อกระทงในการพัฒนามาตรการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง จำแนกในแต่ละด้าน37
4	จำนวนข้อกระทงมาตรการเพิ่มคุณค่าให้ตนเองที่ผ่านเกณฑ์ในแต่ละด้านของข้อกระทง เดิมและข้อกระทงที่สร้างเพิ่ม
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ มหาวิทยาลัย คณะ
	สถานการณ์ และ ผลป้อนกลับ46
6	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและจำนวนดัวอย่างของคะแนนการเพิ่ม
	คุณค่าให้ตนเอง จำแนกตามระดับความหลงตนเอง สถานการณ์ และผลป้อนกลับ49
7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสามทางของคะแนนการเพิ่มคุณค่าให้ตนเอง50
8	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนการเพิ่มคุณค่าให้
	ตนเองจำแนกตามระดับความหลงตนเองและสถานการณ์51
9	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนการเพิ่มคุณค่าให้
	ตนเองจำแนกตามระดับความหลงตนเองและผลป้อนกลับ53
10	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน55

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	43